

Sångpostillan - Sjätte söndagen efter Trettondagen

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-11-10
Senast uppdaterad 2011-02-05

Sjätte söndagen efter Trettondedagen

Gud verkar nu

Denna söndags läsningar:
GT-text: Jesaja 43:15-21
Epistel: Filipperbrevet 2:12-13
Evangelium: Johannes 5:16-23
Psaltarpsalm: 63:2-5

Dagens bön:

O Gud, du som ständigt verkar i våra hjärtan,
bevara oss i rättfärdighet och trohet,
så att vi gör din vilja och tar emot livet
här i tiden och i evigheten som en gåva.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

Sjätte söndagen efter Trettondedagen förekommer mycket sällan, ca 6 ggr under ett århundrade. Därför finns det bara en årgång med predikotexter. Om påsken kommer mycket sent finns det chans för denna söndag att få vara med. Temat är Gud verkar nu. Vi ska gå in i denna söndags budskap med hjälp av psalm 684 Lova Herren min själ.

Vill du höra Bengt Pleijel predika och Anne Mette Pleijel Johnsson läsa text och sjunga? Klicka här!

Dagens predikan: Johannes 5:16-23

Nu började judarna förfölja Jesus eftersom han hade botat en sjuk på en sabbat. Men han sade till dem: ”Min fader verkar ännu i denna stund, och därför verkar också jag.”

Då blev judarna ännu ivrigare att döda honom, eftersom han inte bara upphävde sabbatsbudet utan också påstod att Gud var hans far och därmed jämställde sig med Gud.

Jesus vände sig till dem och sade: ”Sannerligen, jag säger er: Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen.

Fadern älskar Sonen och visar honom allt vad han själv gör, och ännu större gärningar skall han visa honom, så att ni kommer att häpnas.

Ty liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv, så ger också Sonen liv åt vem han vill. Och Fadern dömer ingen utan han har helt överlåtit domen åt Sonen, för att alla skall ära Sonen liksom de ärar Fadern. Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern som har sänt honom.

Vi ska gå in i denna söndags budskap med hjälp av Psaltaren 103 vers 2 (melodi finns i psalmboken nr 684). Lova Herren, min själ och förgät ej vad gott han dig gjort. Det är David som skrivit psalmen. David var inte alltid glad. Han kunde sucka och klaga och gråta. När han gjorde så, såg han allting i svart. Precis som vi suckianer ofta gör. Men så en dag börjar han tala strängt till sig själv, till sin själ. ”Sitt inte där och sucka, David”, säger han. ”Pröva lovsången i stället.” Och så säger han till sig själv: Lova Herren min själ och förgät icke vad gott han har gjort.

Det som då händer är att han upptäcker hur mycket Gud ger och gör i hans liv. Lovsången lyfter upp honom i Guds närvaro och han upptäcker hur mycket Gud gör för honom: Gud förlåter, helar, räddar, kröner, fyller, gör mig ung … (läs Psalt 103:1-5).

Bibel 1917 säger: förgät icke vad gott han har gjort (Psalt 103:2). Bibel 2000 säger: minns allt det goda han gör. Det hebreiska tempus fångar in både förfluten tid, nutiden, framtiden. Det goda Gud har gjort, det gör han och det kommer han att göra. Bibel

2000 passar bra i denna söndags tema: Gud verkar nu. Minns allt det goda han gör.

Båda översättningarna går att sjunga.

1917: Lova Herren, min själ /2/ och förgät ej vad gott han dig gjort /2/.

2000: Lova Herren, min själ /2/ o-och minns allt det goda han gör /2/.

1. Vad är sabbaten?

Johannes börjar med att berätta att judarna blev upprörda på Jesus. (Judarna syftar här inte på judafolket utan på en grupp av de strängaste ledarna.) De blev så arga på Jesus att de började förfölja honom. Ja, de ville t.o.m. döda honom. Varför?

Två ting gjorde dem upprörda:

- 1) Jesus hade botat en sjuk på sabbaten och därmed upphävt sabbatsbudet.
- 2) Jesus påstod att han var jämlik med Gud.

Låt oss börja med sabbatsbudet. Vi tycker det är underligt, att det fanns dom som tyckte det var fel att på sabbatsdagen bota en som varit sjuk i 38 år (Läs Joh 5:1-15). Det fanns somliga för vilka paragraferna var viktigare än omsorgen, medkänslan och kärleken. Resultatet blev att de blev hårda, kalla och dömande.

Sådana vill väl inte vi vara? Därför struntar vi i detta bud. Vi ska ju inte va lagiska! Resultatet har blivit att vi stressar söndag som vardag, blir jäktade, jagade med nerverna på helspänn. Vi närmar oss mer och mer den berömda väggen.

Innan man går in i väggen bör man försöka hitta både Vägen och Dörren. Jesus är Vägen, den smala och övermåttan underbara får vandra fram och andas in friskhet och hälsa. Jesus är Dörren som jag får gå in genom för att hämta kraft och kärlek och gå ut genom för att leva ut hans kärlek.

Sabbatsbudet har två formuleringar. I 2 Mos 20:8 står det: Tänk på sabbatsdagen, så att du helgar den. Tänk på den, erinra dig den, kom ihåg den. Gud själv vilade på sjunde dagen. Behövde han vila, behöver jag det. Men innan han vilade, skapade han den underbara trädgården. Jag får denna dag gå i mina tankar tillbaka till Edens lustgård och får se vilodagen som en trädgård med porlande vatten och svalkande grönska. Jag ser framför mig hjortar som stilla betar i gläntorna, jag hör fåglarna som sjunger i de skönaste tonslingor. Och ett par människor som leker sista paret ut. Mina tankar fylls av en längtan och en törst efter att hitta det friska livet hos Gud.

I 5 Moseboken 5:12 lyder budet: Håll sabbatsdagen så att du helgar den. Denna dag skall man hålla helig och motiveringen är här att man skall komma ihåg att man en gång var slav i Egypten. På varje sabbatsdag leds jag bort från slaveri och allt som fångat och bundit mig under veckan. Sabbaten är frihetens dag, där frihet och kärlek från Gud får strömma in i mig, förnya mig får mig att resa mig upp. Sabbaten är frihetens och förnyelsens dag då jag får stanna till och tänka till. Sabbaten är den dag då vi hjälpa varandra att hitta frihet och frälsning, liv och glädje, frid och välsignelse, en dag då vi får ställa till med fest, sjunga och spela, njuta god mat och goda drycker, klä oss i vackra kläder, öva oss i gemenskap, vänskap och kärlek.

När folk ser hur Jesus ”arbetar” på en sabbat blir deras ögon mörka. De vaktar på honom. ”Trosolis” inom dem kommer fram. Men Jesus ser på dem med vrede, bedrövad över att deras hjärtan var så förstockade (Markus 2:5). Och vi hör hur Jesus proklamerar sabbatens mening: Sabbaten blev gjord för människans skull och inte människan för sabbaten. Så är Människosonen herre också över sabbaten (Markus 2:27-28).

Sabbaten blev gjord för människans skull som en frihetens och kärlekens och glädjens återhämtningsdag. Vilodagens innersta mening är att vi ska få tid att vända våra ansikten mot Guds glädjesol (se psalm 199 vers 4) och bli solbrända av Jesu kärlek. Människan blev inte gjord för sabbaten för att sätta upp stängsel och paragrafer omkring den dagen.

Jesus är Herre över sabbaten. Han vill hjälpa oss att tänka på vilodagen och hålla den. Då leder han oss in i det friska livet, in i friheten och glädjen.

Men vad händer om vi vänder ryggen åt solen? Vi ser då bara skuggbilder. Allt blir så tråkigt. När vi låser in vilodagen i paragrafer fastnar vi i allt det mörka och svåra. Allt brus och buller, som strömmar emot oss, gör oss döva för rösten och trösten och tonen från himlen.

Gud ger oss vilodagen som en glädjens och frihetens återhämtningsdag. Då får vi tid att upptäcka vad han ger och gör. Vi kan sjunga om det:

Lova Herren, min själ /2/ o-och minns allt det goda han ger /2/

Lova Herren, min själ /2/ o-och minns allt det goda han gör /2/

2. Vem är Jesus?

Det som gjorde folkets ledare så arga på Jesus var att han kallar Gud sin far och därmed jämställde sig med Gud. Min fader verkar ännu i denna stund, och därför verkar också jag.”

Vad svarar Jesus på detta? Han säger att Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen. Fadern älskar Sonen och visar honom allt vad han själv gör.

Vem är Jesus?

Hemligheten med Jesus är att han är sann Gud, född av Fadern i evighet. Men när han föddes av Anden genom Maria blev han sann människa, en verklig människa, kanske också en märklig människa. Han föddes som ett värnlöst barn som behövdes tas om hand som alla andra nyfödda barn behöver tas om hand. Han blev som en av oss. I allt lik sina bröder, skriver Hebreerbrevet (2:17). Paulus uttrycker samma sak i sin berömda Kristushymn i Fil 2:6-7: Han ägde Guds gestalt, men vakade inte över sin jämlikhet med Gud utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss.

Som människa avstod Jesus - inte från sin gudom - utan från sina gudomliga egenskaper. När han kom till oss var det inte Batman eller Mandrake eller Fantomen som kom och fixade alla mänskliga problem.

Lägg märke till att Jesus under sina första trettio år inte gjorde några under. Han gick inte på vatten, botade inte sjuka, gav inte mat åt ett tusental hungriga ökenvandrare.

Den avgörande händelsen i Jesu liv var dopet i Jordan. Före dopet hände inga märkliga ting genom Jesus. Efter dopet kommer massor av händelser som berättar om hur Jesus botar sjuka, uppväcker döda, predikar så att folk häpnar.

Vad var det för märkligt med dopet i Jordan? Ni kommer ihåg vad som hände? Man ser hur Jesus stiger ned i Jordans vatten och Johannes döparen, som först försökte hindra Jesus, döper honom. Vi hör Faderns röst från himmelen som säger: Denne är Son, den Älskade. I honom har jag min glädje (Matt 3:17) Och vi ser hur himlen öppnas och hur Guds Ande sänker sig ned över Jesus som en duva. Innebörden i Jesu dop är att nu invigs Jesus till sin frälsargärning. Nu utrustas Jesus med den helige Ande.

Före dopet hände inga märkliga ting genom Jesus. Efter dopet kommer massor av händelser som berättar om hur Jesus botar sjuka, uppväcker döda, predikar så att folk häpnar.

Från dopet i Jordan går Jesus vidare uppfylld av den helige Ande. Han återvänder till sin hemstad Nasaret, den svåraste platsen att gå till. Men han gör det i Andens kraft, berättar Lukas. I Nasarets synagoga berättar han vad som hänt med honom och vad som är hans livsuppgift: Herrens Ande är över mig, ty han har smort mig till att predika glädjens budskap för de fattiga. Han har sänt mig för att ropa ut frihet för de fångna och syn för de blinda, för att ge de betryckta frihet och predika ett nådens år till Herren (Luk 4:18-19). Ja, detta är Jesu programförklaring:

Detta gör Jesus inte därför att han är Gud utan därför att den helige Ande är över honom och har smort honom. Guds son är nu Smorde – Messias, Kristus.

Lägg märke till att Jesus inte säger något eller gör något utan att koppla på sina himmelska kontakter: Fadern och Anden. Sonen kan inte göra något av sig själv utan endast det han ser Fadern göra. (Joh 5:19). Och orden han säger kommer från Fadern (Joh 14:10-11). Jesus gör under därför att Gud var med honom. Jesus driver ut demoner med Guds Ande (Matt 12:28). Allt vad Jesus säger och gör, det säger och gör han därför att Fadern är med honom.

I Petrus pingstpredikan säger Petrus:

Jesus från Nasaret var en man som Gud bekände sig till inför er genom kraftgärningar, tecken och under som Gud genom honom utförde mitt ibland er. (Apg 2:22)

Poängen i detta är: Guds Son har kommit till oss för att visa oss, Guds barn, hur vi skall handla. Vi behöver som Jesus ställa oss i Guds kärleksflöde och i lyssnandets position för att fungera som Guds redskap. Fadern älskar Sonen och visar honom allt vad han själv gör. Och Fadern älskar oss, sina barn, och vill öppna våra ögon för allt vad han gör.

Lova Herren, min själ /2/ o-och minns allt det goda han gör /2/

3. Vem är jag?

Vår text idag hjälper oss att se den varma och innerliga gemenskap som det är mellan Fadern och Sonen. Men hur är det med mig? Vem är jag? Och vem är Gud? Vi har ofta svårt både med vår gudsbild och vår självbild.

Ibland kan Gud vara så nära. Ibland så långt borta.

Ibland kan jag vara rätt nöjd med mig själv. Ibland så trött på den personen.

Jag har svårt att komma till Gud och svårt att komma till mig själv.

Johannes, evangelisten och aposteln, som skrivit ned händelsen i vår text, kan hjälpa oss. Han var rätt så besvärlig. Han hade ett häftigt humör (Markus 3:17, Lukas 9:51-56). Han var modersbunden. Sebedaios söners mor var viljestark (Matteus 20:20-21, jfr Markus 10:35ff). Han grålade med de andra lärjungarna om vem som var störst (Matt 18:1) Men Jesus tog in honom i sin gemenskap. Den närheten till Jesus präglade honom. När han efteråt berättar om sig själv talar han inte om sig själv som apostel. Han kallar sig den lärjungen som Jesus älskade (Joh 21:7). Inte så att han hade fjäsk hos Jesus och var "gullelärjungen". För Johannes var det så oerhört att Jesus älskade honom att han bara kallade sig den lärjungen som Jesus älskade.

Hur ska vi kunna hitta in i ett sådant kärleksförhållande? Hur kan du och jag kunna säga om oss själva den lärjungen som Jesus älskade.

När Jesus döptes i Jordan proklamerades från himlen detta kärleksförhållande mellan Fadern och Sonen. Hela den helige Treenigheten var närvarande där (Läs Matt 3:16-17).

När vi döptes i Faderns och Sonens och den helige Andes namn, lyftes vi in i denna himmelska närvaro. När vi döptes in i Kristus som Paulus älskar att uttrycka det (se Rom 6:3 och Gal 3:27 Bibel 2000), händer något med oss:

1. Det som sades till Jesus vid hans dop sades till dig och mig: Du är min son, min dotter, mitt barn, den Älskade. I dig har jag min glädje (Luk 3:22). Och det som sades om Fadern och Jesus, vill Fadern att du ska höra: Fadern älskar Sonen och visar honom allt vad han själv gör. Guds barn behöver som Jesus, Guds Son, ställa oss i Guds kärleksflöde och i lyssnandets position.
2. När vi kopplar på kraftströmmen från Golgata, får vi på nytt ta emot Livet. Ty liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv så ger också Sonen liv åt vem han vill. Det som var dött och visset och tråkigt i oss försvinner och vi får som Fadern vill ta emot oss och liv i överflöd (Joh 10:10).
3. Sonen tar hand om våra misslyckade gårdagar. Fadern dömer ingen utan har helt överlåtit domen åt Sonen. Han som vet vad det vill säga att vara människa och leva här på jorden får ta hand om domen, får uppdraget att få fram den yttersta rättvisan. Och synderna, vad gör han med dem? Han tar bort dem (Joh 1:29). Det finns en enorm glädje i att Jesus får ta hand om domen. Läs om det i Psaltaren 96:11-13.
4. Anden drar oss in i lovsången. Vi upptäcker hur viktigt det är att överlämna äran. Det hebreiska ordet för ära är tyngd. Äran är alldeles för tung för oss att bära på. Vi överlämnar äran åt Fadern och Sonen och den helige Ande för att alla skall ära Sonen liksom de ärar Fadern. Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern, som har sänt honom.

Gud verkar nu

– det är temat för denna söndag.

Jesus säger: ”Min fader verkar ännu i denna stund, och därför verkar också jag.” Vårt dops Gud –Fadern, Sonen och den helige Ande är i rörelse mot oss och i oss.

Lova Herren, min själ /2/ o-och minns allt det goda han gör /2/

Du ordbrukare! Kan du svara på dessa frågor:

Vad är sabbaten?

Vem är Jesus?

Vem är jag? Jesaja 43:15-21 är gammaltestamentlig text på denna söndag. Vi slutar med orden ur Jesaja 43:18-21 Folkbibeln.

De orden handlar om vad Gud gör nu. Lämpliga ord att lära sig by heart. Tänk inte på det som har hänt, bry er inte om det som förr har varit.

Se, jag gör något nytt.

Redan nu visar det sig.

Märker ni det inte?

Jag skall göra en väg i vildmarken

och strömmar i öknen.

Markens djur skall ära mig,

schakaler och strutsar,

ty jag förser vildmarken med vatten

och öknen med strömmar,

så att mitt folk, mina utvalda, kan dricka.

Det folk, som jag har format åt mig

skall höja mitt lov.

